

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

**60812000- ISSQXONA XO'JALIGINI TASHKIL ETISH
TA'LIM YO'NALISHI
BITIRUVCHILARINING FANLARARO YAKUNIY DAVLAT
ATTESTATSIYA SINOVI**

DASTURI

2024 /2025 o‘quv yili

Tuzuvchilar:

SH. Ataxanov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrasи mudiri, Ph.D.
L.Mamajanov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrasи dotsenti, b.f.n.
M.Turg'unov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrasи katta o'qituvchisi, Ph.D
I. Rustamov	NamDU "Biotexnologiya" kafedrasи NamDU "Biotexnologiya" kafedrasи o'qituchisi
O. Usmonov	

Taqrizchilar:

Z.T. Bo'stonov	AndQXAI "Intensiv sabzavotchilik bog'dorchilik Uzumchilik va Issiqxona xo'jaliklari" kafedrasи mudiri
R. Qurvantoyev	Tuproqshunoslik va agrokimyo ilmiy tadqiqot instituti "Tuproq fizikasi va texnologiyasi" bo'limi professori, q.x.f.d.

60812000- Issqxona xo'jaligini tashkil etish ta'lism yo'naliши bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi Biotexnologiya kafedrasining 2025 yil 28.01 № 6-sonli majlisida muhokama qilingan hamda tasdiqqa tavsya etilgan.

Kafedra mudiri

SH. Ataxanov

Kengash kotibi

A.To'xtaboyev

I. UMUMIY QOIDALAR

- 60812000-Issqxona xo'jaligini tashkil etish ta'lism yo'naliши bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi (keyingi o'rirlarda – Dastur) O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rtal maxsus ta'lism vazirining 2009- yil 22- maydagi 160-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi oliyta'lism muassasalarini bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to'g'risida"gi Nizom, 2018-yil 25-avgustdag 744-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "60812000-Issqxona xo'jaligini tashkil etish bakalavriat ta'lism yo'naliishing malaka talablar" (keyingi o'rirlarda– Malaka talablar) hamda № B5411100-18 tartib raqami bilan ro'yxatga olingan o'quv rejasining (keyingi o'rirlarda– O'quv rejasи) umumkasbiy va ixtisoslik fanlari o'quv dasturlari asosida tuzildi.
- Fanlararo yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi (keyingi o'rirlarda–Attestatsiya sinovi) O'zbekiston Respublikasining oliy ta'limga oid qonun hujjatlari belgilangan tartibga ko'ra, bitiruvchilarining Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlaridan biri hisoblanib, unda ta'lism yo'naliши xususiyati, iqtidori va xohishiga ko'ra bitiruv malakaviy ishi yozish istagini bildirmagan, o'quv rejasidagi ta'lism dasturlarini to'liq o'zlashtirgan bitiruvchi kurs talabalari ishtiroy etishlari shart.
- Attestatsiya sinovini topshirishga o'quv reja va fan dasturlarini to'liq tugatgan va o'quv rejasida nazarda tutilgan barcha sinovlardan muvaffaqiyatli o'tgan talabalarga ruxsat beriladi.
- Attestatsiya sinovi O'quv rejasining umumkasbiy va ixtisoslik fanlarining barchasini qamrab oladi hamda sinov topshirilari ushbu fanlar o'quv dasturlari asosida tuziladi.
- Attestatsiya sinovi fanlar mazmuniga qo'yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba tayyorgarligining Malaka talablarida bitiruvchiga qo'yiladigan umumiyl talablarga javob bera olish darajasini aniqlashga yo'naltiriladi.

II. ATTESTATSIYA SINOVI SHAKLI VA MUDDATI

- 2024/2025 o'quv yilida 60812000-Issqxona xo'jaligini tashkil etish ta'lism yo'naliши bitiruvchilarining Attestatsiya sinovi – axborot texnologiyalarini tatbiq etgan holda test, shaklda o'tkaziladi.
- Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan sanadan boshlab, o'quv yili yakuniga qadar Attestatsiya sinovi shaklini o'zgartirish mumkin emas.
- Attestatsiya sinovi universitet o'quv jarayoni grafigiga asosan, o'quv ishlari prorektori tomonidan tasdiqlangan muddatlarda o'tkaziladi va kamida bir oy oldin talabalarga yetkaziladi.

III. ATTESTATSIYA SINOVI SAVOLNOMASI

- Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lism yo'naliши Malaka alablarining bakalavr larning tayyorgarlik darajasiga;

- kasbiy faoliyatga;
- umumkasbiy va ixtisoslik fanlariga qo'yilgan talablarni qamrab oladi.
10. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lim yo'naliishi O'quv rejasida keltirilgan quyidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar dasturlari asosida shakllantirildi:

1. Dehqonchilik va melioratsiya
2. Agrobiotexnologiya
3. O'simlikshunoslik
4. Issiqxona ekinlari seleksiyasi va urug'chiligi
5. Himoyalangan joy inshootlarini turlari.
6. Himoyalangan yer sabzavotchiligi,
7. Issiqxona mevachiligi
8. Sabzavotchilik
9. Polizchilik

Dehqonchilik va melioratsiya

1. O'simliklarning hayot omillari
2. Madaniy o'simliklarning yorug'lik, harorat, havo, oziq va suvgaga bo'lgan talabi.
3. Dehqonchilik qonunlari va ularning ahamiyati
4. Tuproqning paydo bo'lish va rivojlanishiga ta'sir qiluvchi omillar
5. Tuproq unumdorligini biologik ko'rsatkichlari
6. Tuproqni madaniylashtirish usullari
7. Qishloq xo'jalik ekinlarining oziq elementlariga bo'lgan talabi
8. Tuproqni oziq rejimi va uni boshqarish usullari
9. Tunroqning suv rejimi va uni boshqarish usullari
10. O'simlik hayotida va tuproqda suvning ahamiyati
11. O'simliklar urug'larining unib chiqishi, o'sishi va rivojlanishida issiqlikka bo'lgan talab
12. O'simliklar uchun kerak bo'lgan minimal, maksimal va optimal haroratlar
13. Begona o'tlar deganda nima tushunasiz
14. Begona o'tlar qishloq xo'jaligiga keltiradigan zarari
15. Begona o'tlarning ko'payishi va tarqalish yo'llari
16. Begona o'tlar klassifikatsiyasi
17. Begona o'tlarni hisobga olish yo'llari
18. Dalaning begona o'tlar bilan ifloslanganlik xaritasini tuzish
19. Begona o'tlarga qarshi kurash tadbirlari
20. Begona o'tlar tarqalishining oldini oluvchi, qiruvchi va karantin tadbirlari
21. Begona o'tni yo'qotishda kuzgi shudgorning ahamiyati
22. Begona o'tlarga qarshi kimyoviy kurash choralar
23. Gerbitsidlarni qo'llash usullari va muddatlar
24. Erga ishlov berishning umumiy masalalari
25. Erni ishlashdagi texnologik jarayonlar
26. Erni asosiy ishlash qurollari

27. Ularning ishlashi va vazifasi
28. Erni ishlash sifatiga ta'sir etuvchi omillar
29. Er haydash usullari
30. Erni yuza yumshatish
31. Erni bahorda haydash sababları
32. Bahorgi haydovning tashkiliy jihatdan kamchiliklari
33. Bedapoyani haydashda yo'l qo'yilayotgan kamchiliklar va ularni bartaraf etish chora-tadbirlari
34. Ang'iz va uni ishlash tizimi
35. Shudgor va uning turlari.
36. Ekish oldidan tuproqqa ishlov berish
37. Tekislash usullari
38. Erni ekin ekkandan keyin ishlash
39. Qator oralari ishlanadigan ekinlarga ishlov berish
40. Yoppasiga ekinlarga kuzgi va bahorgi ekinlarga ishlov berish
41. Qishloq xo'jalik ekinlarini ekish usullari
42. Ekish muddatları, chuqurligi
43. Almashlab ekish deb nimaga aytildi
44. Almashlab ekish tarixi, rivojlanishi va uni joriy etish
45. Almashlab ekish klassifikatsiyasi
46. Almashlab ekish sxemalari.
47. Rotatsiya va rotatsiya jadvali
48. O'tmishdosh ekinlarning ahamiyati.
49. Almashlab ekishda oraliq va siderat ekinlar.
50. Almashlab ekishda ekinlarni navbatlab ekishning ilmiy asoslari.

Agrobiotexnologiya.

1. Agrobiotexnologiya fanining vazifalari, uning hozirgi zamon biologiya fanlari tizimida tutgan o'rni.
2. Mikroorganizmlarning tabiatda, qishloq xo'jaligida va sog'liqni saqlashdagি ahamiyati.
3. Mikroorganizmlar dunyosida viruslarni tutgan o'rni. Viruslarni o'ziga xos xususiyatlari.
4. Viruslarni tuzilishi, ko'payishi va ahamiyati.
5. Virionning genetik asosi. Bakteriofaglar va ularning amaliy ahamiyati.
6. Oqsilli qobiq – kapsula. Viruslarning shakli, guruhlari va sistematikasi.
7. Bakteriyalarning morfologiysi, tuzilishi va ko'payishi.
8. Zamburug'lar morfologiysi, tuzilishi va ko'payishi.
9. Aktinomitslarning morfologiysi, tuzilishi ko'payishi.
10. Mikroorganizmlarga tashqi muhit omillarining ta'siri.
11. Mikroorganizmlarning ozigilanishi.
12. Uglerodni tabiatda aylanishida mikroorganizmlarni roli qanday
13. Azotni tabiatda aylanishida mikroorganizmlarni roli qanday

14. Oltengugurt, fosfor va temirni tabiatda aylanishida mikroorganizmlarni roli.
15. Tuproq mikrobiologiyasi nima
16. O'simlik ildizidagi mikroorganizmlar va ularning ahamiyati nimada
17. Yem-xashak, suv va havo mikrobiologiyasi.
18. Qishloq xo'jalik biotexnologiyasi fanining mohiyati, vazifasi va rivojlanish bosqichlari.
19. Gen muhandisligi asoslari.
20. Rekombinant DNK olish
21. O'simliksunoslikda gen muhandisligi.
22. Hujayra muhandisligi
23. Kallus to'qimalar kul'tukasi.
24. Qishloq xo'jalik ekinlarini sog'lomlashtirishning biotexnologik asoslari
25. O'simliklarni o'sishi va rivojlanishini boshqaruvchi moddalar.
26. Tuproq unumudorligini oshirishda biotexnologiya
27. O'simliklarni himoya qilishda biotexnologiya
28. Iste'mol qilinadigan zamburug'larni etishtirish biotexnologiyasi
29. Mikroorganizmlardan antibiotiklar olish texnologiyasi.
30. Aktinomitsetlarni tuproq hosil bo'lishidagi ahamiyati qanday
31. Mikroorganizmlarning ko'payishi va o'sishi. Mikroorganizmlarning uzlusiz ko'payish usullari. Uzlusiz ko'payishning mikroorganizmlar xususiyatlarini tadqiq qilishdagi ahamiyati va amaliyotda ishlatalishi.
32. Kislorodni ta'siri. Kimyoiy moddalarni mikroorganizmlarga ta'siri va uning amaliytda ishlatalishi.
33. Moy kislotali bijg'ish.
34. Pektin moddalari hamda tsellyulozaning parchalanishi qanday
35. Atmosferadagi azotning biologik fiksatsiyasi. Simbioz va erkin holda yashovchi azotofiksatorlar.
36. Bakterial o'g'itlarning ishlatalishi.
37. Oltengugurt, fosfor va temir birikmalarining mikrobiologik o'zgarishi qanday
38. Mineral va organik o'g'itlarni mikroorganizmlarga hamda tuproq hosildorligiga ta'siri qanday
39. O'simliklarning ildizlariga yaqin joylashib rivojlanayotgan rizosfera mikroorganizmlarining o'rni qanday
40. Tugunak bakteriyalar xaqida ma'lumot bering
41. Chorva ozukasini tayyorlashning qaysi usullari mayjud
42. Hozirgi zamон biotexnologiyasi. Klassik biotexnologiya nima
43. Genlarning tuzilishi: intronlar va ekzonlarga ta'rif bering
44. O'simlik hujayralariga genlarni kiritish haqidagi tushuncha bering
45. O'simlik hujayra va to'qimalarini in vitro kulturlash texnikasi
46. Kallus kulturasini xaqida ma'lumot bering
47. O'simliklarni klonli mikroko'paytirish bosqichlari va usullari
48. Genetik bir xil virussiz ekish materiallari olishda klonli mikroko'paytirishning afzalligi.
49. Fitogormonlar ta'sirining molekulyar mexanizmi

50. Sun'iy regulyatorlarning o'simliklarning gormon tizimiga ta'siri
51. Qishloq ho'jalik ekinlari zararkunanda hasharotlariga qarshi kurash usullari.

O'simlikshunoslik

1. O'simlikshunoslik fanining maqsad va vazifikasi.
2. Bug'doy - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi.
3. Bug'doy biologiyasi va navlari
4. Bug'doy yetishtirish texnologiyasi.
5. Arpa - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
6. Arpa biologiyasi va navlari
7. Arpa yetishtirish texnologiyasi
8. Javdar - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
9. Javdar biologiyasi va navlari
10. Javdar yetishtirish texnologiyasi
11. Suli - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
12. Suli biologiyasi va navlari
13. Suli yetishtirish texnologiyasi
14. Makkajo'xori - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
15. Makkajo'xori biologiyasi va navlari
16. Makkajo'xori yetishtirish texnologiyasi
17. Jo'xori - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
18. Jo'xori biologiyasi va navlari
19. Jo'xori yetishtirish texnologiyasi
20. Tariq - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
21. Sholi - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
22. Sholi biologiyasi va navlari
23. Sholi yetishtirish texnologiyasi
24. Don-dukkakli ekinlarning ahamiyati, biologik xususiyatlari.
25. Biologik azot to'g'risida tushuncha va ahamiyati.
26. Biologik azot to'plashning muammolari.
27. No'xat - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
28. No'xat biologiyasi va navlari
29. No'xat yetishtirish texnologiyasi
30. Soya - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
31. Soya biologiyasi va navlari
32. Soya yetishtirish texnologiyasi
33. Soya biologiyasi va navlari
34. Soya yetishtirish texnologiyasi
35. Loviya - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
36. Loviya biologiyasi va navlari
37. Loviya yetishtirish texnologiyasi
38. Mosh - ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
39. Mosh biologiyasi va navlari. Mosh yetishtirish texnologiyasi
40. Dukkakli yem-xashak o'tlar ahamiyati

41. Beda- ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
42. Mastak yetishtirish texnologiyasi
43. Tugunakmevali ekinlarning ahamiyati
44. Kartoshka- ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
45. Kartoshka biologiyasi va navlari
46. Kartoshka yetishtirish texnologiyasi
47. Ildizmevali ekinlarning ahamiyati
48. Qand lavlagi- ahamiyati, kelib chiqishi, tarqalishi, hosildorligi
49. Paxtani o‘z vaqtida sifatli qilib mashinada terib olish uchun yig‘im terimga tayyorgarlik ko‘rishdagi agrotexnika tadbirlar ichida barglarni to‘ktirish (defoliatsiya) va o‘simlikni quritish(desikatsiya)qilish.
50. Qand lavlagi yetishtirish texnologiyasi.

Issiqxona ekinlari seleksiyasi va urug‘chiligi

1. Issiqxona ekinlari urug‘chiligi va sabzavot ko‘chatchiligining ahamiyati, xolati rivojlanishi.
2. Respublikamizda issiqxonalar ekinlari urug‘chiligi va ko‘chatchiligi xamda sabzavot ekinlariga bo‘lgan talablar.
3. Sabzavot ko‘chatchiligi uslubi va uni ax, amiyati.
4. Oziq-ovqat muammosini oldini olishda ushbu soha imkoniyatlari.
5. Chet el sabzavot ko‘chatchiligi. yetishtirishning zamonaviy texnologiya va usullari
6. Sabzavot ekinlari ko‘chatchiligining ilmiy asoslari.
7. Issiqxonalarda pomidor ekini urug‘chiligi, ko‘chatlarini yetishtirish sharoitlariga talabi, ularni issiqxonalarda yaratish va sozlash uslublari.
8. Issiqxonalarda pomidor ekini urug‘chiligi va ko‘chatlarni yetishtirish sharoitlari.
9. Sun‘iy mikroiqlim. O‘simlik uchun kerakli omillar.
10. Issiqxonalar turlari va qurilishiga ko‘ra mikroiqlimni yaratish usullari.
11. Resurs tejamkor texnologiyalar va ularni qo‘llash.
12. Issiqxonani yoritish, shamollatish, salqinlatish, isitish va gaz bilan ta’minalash
13. xususiyatlari. Sensorlar, moslama va uskunalar xususiyatlari.
14. Issiqxonalarda bodring ekini urug‘chiligi, yorug‘lik va harorat tartiboti.
15. Issiqxonalar sharoitda bodring ekini urug‘chiligi. yorug‘likning ahamiyati.
16. Issiqxonalarda yorug‘lik yetishmovchiligi. yorug‘likni sozlovchi qurilmalar.
17. Yorug‘likdan himoyalovchi pardalar va ularning turlari.
18. Issiqxonalarda yorug‘likni sozlashda qo‘llaniladigan plynokalar. Nurlarni sinishi. Nur qaytaruvchi moslamalar.
19. Issiqxonalarda, salat ekini urug‘chiligi, xavo va tuproq namligi tartiboti.
20. Issiqxonalarda salat ekini urug‘chiligni tashkil qilish va xavo nisbiy namligi. tuproq
21. Namlikni yetishmovchiligi. tuproq namligi va uni ahamiyati. Xavo va tuproq namligini sozlash usullari.
22. Shamollatish va shamollatuvchi uskunalar.

23. Zamonaviy issiqxonalarda xavo va tuproq namligini sozlovchi qurilmalar.
24. Issiqxonalarda baqlajon ekini urug‘chiligi va xavo-gaz tartiboti.
25. Issiqxonalarda baqlajon ekini urug‘chiligi va xavo-gaz muxitini ahamiyati.
26. Karbonat angdrid gazi va fotosintez jarayonida uning ahamiyati. Foydalni va zararli gazlar.
27. Karbonat angdrid yetishmovchiligi. Karbonat angdrid gazini sozlash usullari.
28. Zamonaviy issiqxonalarda gaz beruvchi uskunalar.
29. Issiqxonalarda achchiq qalampir ekin urug‘chiligi va sabzavot ko‘chatlarini mineral o‘g‘itlar bilan oziklantirish
30. Issiqxonalarda achchiq qalampir ekin urug‘chiligi xamda sabzavot ko‘chatlarini mineral o‘g‘itlar bilan oziklantirish xususiyatlari.
31. Oziklantirish ahamiyati. Makro va mikro elementlar. Ozuqanining yetishmovchiligi.
32. Issiqxonalarda mineral o‘g‘itlarning yetishmovchilinigi bartaraf etish.
33. Issiqxonalar sharoitida shirin qalampir ekini.
34. O‘zbekiston sharoitida foydalilaniladigan tuproq aralashmasi tarkibi
35. Uni tayyorlash va zararsizlantirish usullari.
36. Tuproqning mekanik tarkibi, gumus miqdori, tuz va xlor miqdori xamda boshqa ko‘rsatkichlarini o‘rganish.
37. Issiqxonalarda ekin urug‘larini yig‘ish, quritish va saqlash xamda kichik xajmli gidropunka va substratsiz ekin
38. Issiqxonalarda ekin urug‘larini yig‘ish, quritish va saqlash xamda kichik xajmli gidropunka va uning turlari.
39. Kichik xajmli gidropunka usulida ko‘chat yetishtirish.
40. Aeroponika. Xemoponika. Ionoponika. Agregateponika. Suvli ekin. Substratlar turlari. Substratsiz ekin o‘stirish.
41. Issiqxonalarda ekin urug‘larining sifatini yaxshilash uchun aprobatsiya o‘tkazish.
42. Kichik xajmli gidropunkada qo‘llaniladigan substratlar.
43. Issiqxonalarda ekin urug‘larini sifatini yaxshilash uchun aprobatsiya o‘tkazish tartiblari.
44. Kichik xajmli gidropunkada substrat turlari. Mineral paxta. Vermokulit. Perlit donachalari.
45. Seolit. Torf. Shag‘al va shebyon. Keramzit. Yog‘och qirindisi. Substratlarda ekin o‘stirish.
46. Issiqxonalar sharoitida olinadigan urug‘larga beriladigan xujjalalar va ularni yurttishva ko‘chatchilikda ozukali eritmalar.
47. Issiqxonalar sharoitida olinadigan urug‘larga beriladigan xujjalalar va ularni yurttish va ozukali eritmalar turlari.
48. Issiqxonalarda ekin ustirishda va ko‘chatchilikda ozukali eritmalar ahamiyati
49. Makro va mikro elementlarning xususiyatlari. Ozuqali ishchi eritma tayyorlash usullari.
50. Ozuqali eritmaning tarkibi va uni sozlash.
51. Ko‘chat yetishtirishning umumiyligi usullari

52. Ko'chat usulining ahamiyati va afzallikkleri.
53. Ko'chat yetishtirish usullari.
54. Ko'chatlarni pikrovka qilish. Pikrovka qilish sxemalari.
55. Tuvakli usul. Tuvaksiz usul. Tuvakchalar turlari va xususiyatlari.
56. Ko'chat ustirishda issiqxona maydoniga talab
57. Ko'chat o'stirishda tuproq aralashmasi va uning meyorlari.
58. Sabzavot ekinlari ko'chatlarini payvandlash xususiyatlari.
59. Ko'chatlarni payvandlashning ahamiyati va afzallikkleri.
60. Payvantag va Payvanustning xususiyatlari.

Himoyalangan joy inshootlarini turlari.

1. Himoyalangan yer inshoot turlari ning xususiyatlari mavjud.
2. Mamlakatimiz mustaqillikka erishguncha Himoyalangan yer inshoot turlari rivojlangan.
3. Hozirgi davrda himoyalangan yer inshoot sabzavotchiligi nimasi bilan tavsiflanadi.
4. Nomavsumiy davrda sabzavot iste'mol qilish me'yori qancha.
5. Oynavand issiqxonalarda hosilni oshirish uchun nimalarni bartaraf etish kerak.
6. Mikroqlim nima va grofito iqlim nima.
7. Issiqxona sabzavot ekinlari yorug'likka talabchanligiga ko'ra guruhlarga bo'linadi.
8. Yorug'lik tartibotini yaxshilashning usullarini bilasiz.
9. Elektr yordamida qo'shimcha yoritish va elektr nurida o'sadigan ekin guruhlarga bo'linadi.
10. Me'yordan ortiq yorug'likni kamaytirish uchun choralar qo'llaniladi.
11. O'simlik hayotida issiqlik ahamiyatga ega.
12. Issiqxona sabzavot ekinlari issiqqa talabchanligiga ko'ra guruhlarga bo'linadi.
13. Issiqxonada haroratni ko'paytirish va pasaytirish uchun choralar qo'llaniladi.
14. Issiqxona inshoot sabzavot o'simliklariga tuproq namligini yetishmovchiligi ta'sir etadi.
15. Issiqxona inshoot sabzavot o'simliklariga tuproq namligini me'yordan ortig'i ta'sir etadi
16. Issiqxona inshoot sabzavot o'simliklariga havoning past nisbiy namligi ta'sir etadi.
17. Issiqxona inshoot sabzavot o'simliklariga havoning yuqori nisbiy namligi ta'sir etadi.
18. Issiqxonada inshoot havoning nisbiy namligi sozlanadi va sug'orish usullari qo'llaniladi.
19. O'simlik uchun zararli gazlar mavjud va kontsentratsiyada tashkil etadi.
20. Karbonat angidrid gazi bilan o'simliklarni oziqlantirish o'tkaziladi.
21. Himoyalangan yerlarda o'simliklarni ildiz orqali oziqlantirish xususiyatlari va sharoitlari .

22. Issiqxonalarda o'simliklarni mineral oziqlalar bilan ta'minlashni asosiy yo'llari.
23. Tuproq aralashmalariga qo'yiladigan talablar va ko'chatlarni yetishtirishda tuproq aralashmasi tavsiya etiladi.
24. Tuproq aralashmasidan to'g'ri foydalilanadi va Himoyalangan yerlarda o'g'itlar qo'llaniladi va Issiqxona inshootlarda o'g'itlarga qo'yiladigan talablar.
25. Kichik hajmli gidropionikani qo'llash xususiyatlari .
26. Ko'chat va ko'chatlarni yetishtirish usulini avzallikkleri.
27. Pikirovkali usulda ko'chatlarni yetishtirish avzalliklarga ega.
28. Oziq kubiklar va tuvakchalarini farqi nimada va tuvakli ko'chatlarni avzallikkleri.
29. Himoyalangan yerlarga ko'chatlarni yetishtirishda profilaktik va karantin choralar qo'llaniladi.
30. Himoyalangan yerlarda ko'chatlarni yetishtirishda urug'larni ekishga tayyorlashni usullari qo'llaniladi.
31. Qishki-bahorgi aylanish mavsumiga bodring va pomidor ko'chatlarini yetishtirishda ta'minlanadigan haroratni maqbul tartiboti.
32. Nega himoyalangan yerlarga yetishtiriladigan ko'chatlarni ekishdan oldin chiniqtirilmaydi.
33. Kuzgi-qishki va o'tuvchan davrlar uchun pomidor ko'chatlarini yetishtirish xususiyatlari.
34. Ochiq yerga ertagi baqlajon , karam va pomidor ko'chatlarini yetishtirish texnologiyasi.
35. Vaqtincha pylonkali tonnellarga ekiladigan bodring ko'chatini yetishtirish.
36. Pomidorni yorug'lik va haroratga talabi.
37. Turli mavsumlarda yetishtiriladigan pomidorning optimal oziqlanish maydoni.
38. Pomidorni kuzgi-qishki aylanishida yetishtirish texnologiyasi .
39. Qishki-bahorgi aylanishda yetishtirish texnologiyasi .
40. O'tuvchan mavsumda pomidor yetishtirishning o'ziga xos xususiyatlari.
41. Pomidorni isitilmaydigan pylonkali issiqxonalarda yetishtirish texnologiyasi.
42. Bodringni issiqlikka talabi vva tuproq namligiga talabi .
43. Ari bilan changlanadigan navlarni partenokarpiklardan farqi nimada.
44. O'tuvchan va bahorgi-yozgi davrda ekiladigan navlar xususiyatlarga ega bo'lishi.
45. Bodring O'zbekistonda qaysi aylanish davrlarida yetishtirilishi.
46. Ari bilan changlanadigan navlarning o'simliklariga shakl berish tartibi.
47. Bodring o'simligi hosilga kиргунча, hosilga kирган vaqtida va hosilga kиргандан keyingi 7-8 haftalardagi harorat .
48. Bodringni kuzgi-qishki aylanishda yetishtirish texnologiyasi ..
49. Bodringni isitilmaydigan pylonkali issiqxonalarda yetishtirish texnologiyasi .
50. O'zbekistonda ko'kat sabzavot ekinlardan qaysilari tarqalgan.
51. Ukrop va kashnich yopiq issiqxonalarda yetishtirish texnologiyasi.

52. Urug‘larni ekish sxemasi va chuqurligi va Ildizi yopiq ko‘chatlarda yetishtirish .
53. Kuz qishda almaslab ekish va Tuproqning shurlanishi va unga karshi kurash choralar.
54. Plyonkali issiqxonalarini tayyorlash va Yopiq dalada pomidor yetishtirish bo‘yicha agrotexnik tavsiyalar.
55. Pomidor kasalliklarini asosiy turlari va Bodring kasalliklari.
56. Yopiq dalada shirin qalampirni yetishtirish va Yopiq dalada bodring yetishtirish texnologiyasi
57. Issiqxonada zararli xashorotlarga qarshi kurashda tizimli dori vositalardan foydalanish.

Himoyalangan yer sabzavotchiligi

1. Himoyalangan yer sabzavotchiligini axami»ti, uni vazifasi, xususiyatlari, axvoli va rivojlaishi.
2. Issiqxonalarda xavo gaz tartiboti.
3. Issiqxonalarini qizib ketishiga qarshi qanday choralar qo‘llanilanilishi.
4. Issiqxonalarda xavo va tuproq namligini tartiboti.
5. Issiqxonalarida pomidor yetishtirish texnologiyasi
6. Issiqxonalarida namlik tartibotini optimallash usullari.
7. Issiqxonalarida issiqlik tartibotini ta’minlash.
8. Himoyalangan yerdarda yoruglik tartiboti
9. Tomchilab sug‘orish usulini afzalligi.
10. Himoyalangan yerdarda o‘simliklarni mineral oziqlantirish xususiyatlari
11. Kichik xajmli gidroprikani avzalligi va tarqalishi
12. Himoyalangan yer inshootlarini qoplashda foydalaniladigan yoruglik o‘tkazuvchan materiallar va ularni xususiyatlari.
13. Himoyalangan joy inshootlarida mikroqlim sharoitlarini ta’minlash va uni sozlash usullari.
14. Sabzavotlarni ozuqali eritmalar bilan turli substratlarda va substratsiz yetishtirish xususiyatlari.
15. Ochiq yer uchun sabzavot ko‘chatlarini yetishtirish uslubi va usullari
16. Issiqxonalarda ayrim sabzavot ko‘chatlarini yetishtirish texnologiyasi
17. Himoyalangan yer inshootlaridan unumli foydalanishni tashkil etish
18. Himoyalangan yerdarda ayrim sabzavot ekinlarini yetishtirish texnologiyasi
19. Yerli inshootlarda soabzavotlarni yetishtirish usullari
20. Issiqxona yetishtirishga tavsiya etilgan pomidorni nav va duragaylarini tanlash.
21. Tuproqli issiqxonalarida bodringni yetishtirish texnologiyasi
22. Issiqxonalarda kam tarqalgan mevali sabzavotlarni yetishtirish
23. Issiqxonalarda ko‘kat ekinlarini yetishtirish
24. Himoyalangan yerdarda bodring yetishtirish
25. Himoyalangan yerlearning afzalligi
26. Yorug‘lik tartibotini yaxshilashning usullari.
27. Himoyalangan yerdarda kivi yetishtirish texnologiyasi

28. Himoyalangan yerdarda o‘simliklarni mineral oziqlantirish xususiyatlari
29. Ko‘chatga talab va uni yetishtirish uchun himoyalangan maydonni aniqlash.
30. Sabzavot ko‘chatlarini yetishtirish uchun biologik yoqilgi tuproq aralashmasi va o‘g‘itlarga bo‘lgan talabni aniqlash.
31. Ochiq dala uchun ko‘chatlarni etishtirish texnologik xaritasini ishlab chiqish
32. Ekin o‘stiriladigan inshootlar uchun ekinlarni aylanishi inshootlardan foydalanish jarayonini tuzish.
33. Himoyalangan yerdarda sabzavot maxsulotlarini chiqish jarayonini ishlab chiqish.
34. Himoyalangan yerdarda asosiy sabzavotlar yetishtirish texnologik xaritasining agrotexnik qismini tuzish.
35. Himoyalangan yerdarda ayrim sabzavot ekinlarini yetishtirish texnologiyasi
36. Sabzavot ekinlari ko‘chatlarini payvandlash xususiyatlari.
37. Issiqxona tuprog‘ida qanday O‘g‘itlar qo‘llanilishi.
38. Issiqxonalarida O‘g‘itlar qanday tizimda qo‘llaniladi.
39. Himoyalangan yer sabzavotchiligini ahamiyati va xususiyatlari
40. O‘zbekistonda himoyalangan yer sabzavotchiligi tarixi, holati va rivojlantirish masalalari.
41. Havo tarkibidagi suv parlarining miqdori
42. Havo tarkibidagi karbo‘nat angidrid gazi
43. Tuproq havosida ortiqcha karbo‘nat angidridi gazini oldini olishni asosiy usulli.
44. Yopiq maydonlarni issitish usullari.
45. Yopiq maydonlarda namlik va gaz rejimi.
46. Himoyalangan yer inshootlarida tuproq va havo namligi.
47. Ko‘chat uslubi va ko‘chat yetishtirishning umumiyligi usullari.
48. Himoyalangan yer uchun ko‘chat yetishtirish.
49. Plyonkali issiqxonalarida issiqlik tartiboti
50. Mineral elementlarning fiziologik ahamiyati.

Issiqxona mevachiligi

- 1) Issiqxonalar tarixi.
- 2) Issiqxonalar salqinlashtirish.
- 3) Shirin apelsin biologiyasi.
- 4) Dunyo bo‘yicha issiqxonalar maydoni.
- 5) Issiqxonalarida haroratning agrotexnik minimum va maksimum chegaralari.
- 6) Bigaradiya biologiyasi.
- 7) Mamlakatimizda issiqxonalar tarixi va rivojlanishi.
- 8) Issiqxonalarida o‘simliklarni haroratga munosabati.
- 9) Mandarin biologiyasi.
- 10) Zamonaviy issiqxonalar (Gidroprikika).
- 11) Limon o‘simligini agrobiologik xususiyatlari.

- 12) Greypfrut biologiyasi.
- 13) Issiqxona turlari va tuzilishi.
- 14) Limonni Meyyer navi agrobiologiyasi.
- 15) Sitrus o'simliklarni madaniylashtirilish tarixi.
- 16) O'zbekistonda plynokali issiqxonalarining tuzilishi.
- 17) Tuproqni limon ko'chatlarini o'tkazishga tayyorlash.
- 18) Apelsin navlarining tasnifi.
- 19) O'zbekistonda plynokali Xitoy issiqxonalarini.
- 20) Limon ko'chatlarini sug'orish.
- 21) Mandarin navlarining tasnifi.
- 22) Zamonaviy gidropo issiqxonalar.
- 23) Tsitrus mevali issiqxona tuprog'iga ishlov berish va o'g'itlash.
- 24) Greypfrut navlarining tasnifi.
- 25) Aeroponika to'grisida ma'lumot bering.
- 26) Limonni shox-shabbalarini kesish va shakllantirish.
- 27) Pampelmus navlarining tasnifi.
- 28) Fotosintetik faol radiatsiyani izohlang.
- 29) Issiqxona ko'chatlarini zararkunanda va kasallikkardan himoya qilish.
- 30) Meyyer Limonanj navining tasnifi.
- 31) Issiqxona ekinlarining yorug'likka talabi.
- 32) Issiqxona mevalarida ozuqa moddalarining yetishmasligining klinik belgilari.
- 33) Sitrus mevali o'simliklarni ko'paytirish.
- 34) Issiqxonalarda yorug'likni nazorat qilish.
- 35) Mandarin agrobiologiyasi.
- 36) Sitrus o'simliklarning abiotik omillarga yilik talabi.

Sabzavotchilik .

1. Kirish. Sabzavotchilik fanining ahamiyati, maqsadi va hozirgi ahvoli.
2. Sabzavot ekinlarining botanik morfologik xususiyatlari va kimyoiy tarkibi
3. Sabzavot ekinlarining biologik xususiyatlari
4. Himoyalangan yer inshootlari turlari, tuzilishi va vazifalari
5. Himoyalangan joylarda sabzavot ko'chatlarini yetishtirish usullari
6. Himoyalangan joylarda sabzavot ekinlarini yetishtirish texnologiyasi
7. Sabzavot ekinlarini almashlab ekish, ekish muddatlari va ekish usullari
8. Kartoshkaning ahamiyati, biologiyasi va yetishtirish texnologiyasi
9. Tomatdosh sabzavotlar
10. Karam o'simliklari turlari ahamiyati va yetishtirish texnologiyasi
11. Bodring va sabzavot qovoqchalar
12. Ildizmevali sabzavotlar

13. Piyozi sabzavotlar
14. Kam tarqalgan, ko'kat va dukkakli sabzavotlar
15. Poliz ekinlarining ahamiyati va tarqalishi
16. Poliz ekinlarining botanik tasnifi va navlari
17. O'zbekistonda poliz ekinlari seleksiysi
18. Poliz ekinlarining morfologik va biologik xususiyatlari
19. Sug'oriladigan yerlarda poliz ekinlarini yetishtirish texnologiyasi
20. Lalmikor polizchilik xususiyatlari
21. Sho'rlangan tuproqlar sharoitida poliz ekinlarini yetishtirish xususiyatlari
22. Ertagi poliz mahsulotlarini ochiq maydonlarda yetishtirish
23. Himoyalangan yer inshootlari poliz ekinlarini yetishtirish
24. Poliz ekinlari kasallikkari va zararkunandalariga qarshi kurashishning zamonaviy usullari
25. Poliz mevalarini yig'ish, tashish, saqlash va eksport qilish
26. Poliz ekinlarining urug'chiligi
27. Sabzavotlami botanik oilalari va ulami belgilariga ko'ra guruhlash
28. Sabzavotlar urug'lari bilan tanishish va ulami o'rganish
29. Sabzavot urug'ini ekishga tayyorlash.
30. Sabzavot ekinlarini maysalariga va birinchi chinbargiga qarab aniqlash
31. Himoyalangan yer inshootlari turlari, tuzilishi ularning bir-birlaridan farqlari.
32. Himoyalangan joylarda sabzavot ko'chatlarini yetishtirishda sarflanadigan ashyolar va ko'chat chiqishini hisoblash.
33. Almashlab ekish sxemasini tuzish va ekish sxemalari bo'yicha gektardagi o'simliklari soni va hosildorlikni hisoblash.
34. Kartoshka navlari, yetishtirish texnologiyalari, urug' sarfi va aynish kasallikklarini o'rganish.
35. Tomatdosh sabzavotlar navlari morfo-biologik tuzilishi va ulaming farqlari.
36. Karam navlari morfo-biologik tuzilishi va ulaming farqlari.
37. Bodring va sabzavot qovoqchalarini navlari morfo-biologik tuzilishi va ulami farqlanishi.
38. Ildizmevali sabzavotlar navlari morfo-biologik tuzilishi va ulam ing farqlarini o'rganish.
39. Piyozi navlari morfo-biologik tuzilishi va ulaming farqi.
40. Kam tarqalgan sabzavotlar navlari va ulaming ahamiyati
41. Ko'kat va dukkakli sabzavotlar navlari va ulaming ahamiyati
42. Poliz ekinlarining botanik tasnifi va morfologiyasi
43. Poliz ekinlari turlari va navlari urug'iga qarab aniqlash
44. Poliz o'simliklari maysasiga va birinchi chinbargiga qarab aniqlash
45. O'zbekistonda rayonlashtirilgan qovun navlari tasnifi
46. O'zbekistonda rayonlashtirilgan qovoq navlari tavsifi
47. Poliz ekinlari urugiarini ekish oldidan tayyorlash uslublari.
48. Poliz ekinlarini ekish zichligi, oziqlanish maydoni va hosildorligini aniqlash
49. Himoyalangan yer inshootlari tuzilishi, plenka turlari tavsifi.
50. Qovun va tarvuzning ko'chatlarini etishtirish

Polizchilik

- 1.Poliz mevalarini sifatini aniqlash
- 2.Pomidomi biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 3.Kartoshkani biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 4.Qovunni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash.
- 5.Bodringni biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 6.Tarvuzni biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 7.Piyozni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash.
- 8.Sabzini biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 9.Qalampimi biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 10.Qovoqni biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 11.Turpni biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 12.Ukropni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash.
- 13.Baqlajonni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash.
- 14.Sholg'omni biologik xususiyatlari va uruglarini ekishga tayyorlash.
- 15.Rediskani biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 16.Lavlagini biologik xususiyatlari va urug'larini ekishga tayyorlash.
- 17.Karamnni biologik xususiyatlari va uruglarini ekishga tayyorlash.
- 18.Gul karamnni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash.
- 19.K.o'k no'xotni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash
- 20.Petrushkani biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash.
- 21.Shovulni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash.
- 22.Patissonni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash
- 23.Qovoqchani biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash
- 24.Loviyani biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash
- 25.Shirin qalampini biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash
- 26.Sarimsoqni biologik xususiyatlari va urugiarini ekishga tayyorlash
- 27.Sabzavotlarni tashqi muhit omillariga munosabati va sozlash usullari.
- 28.Sabzavot ekinlarini ko'paytirish usullari. Vegetativ va urugidan ko'paytirish
- 29.Vegetativ usulda ko'paytirishning ijobiy va salbiy tomonolari
- 30.Ikki yillik sabzavotlarning xayotini birinchi yilda gulpoya chiqarish sabablari
va ulami oldini olish chora tadbirlari
- 31.Urugidan ko'paytiriladigan sabzavotlarning tuproq namligiga munosabati
- 32.Piyoz o'simligini tashqi muhit omillariga munosabati.
- 33.Ildizmevali sabzavotlarni (To'qsonbosti) kech kuzgi etishtirish texnologiyasi.
- 34.Qalampir va baqlajonni ekish muddatlari, usullari va sxemasi.
- 35.Sabzavot o'simliklarining o'sish rivojlanish va ko'payish xususiyatlari.
- 36.Gulkaram etishtirish texnologiyasining o'ziga xos xususiyatlari.
- 37.Ertagi kartoshka urug'ini etishtirish texnologiyasining o'ziga xos xususiyatlari.
- 38.Lalmikor polizchilik mintaqalari va uni rivojlantirish istiqbollari,
etishtiriladigan navlar tavfsifi.
- 39.Poliz mevalarini saqlash usullari va omborxona turlari.
- 40.Qovun va tarvuz ko'chatlarini yetishtirish bo'yicha hisob-kitoblar

IV. ATTESTATSIYA SINOVI NATIJALARINI

BAHOLASH MEZONI

11. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018 yil 9 avgustdag'i 19-2018-sod buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida amalga oshiriladi.

12. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimini baholashda 5 baholik tizim qo'llaniladi.

13. Talabaning Attestatsiya sinovidagi natijalari quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – "5" (a'lo) baho;

Talaba mustaqil mushohada yuritadi, o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – "4" (yaxshi) baho;

Talaba o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – "3" (qoniqarli) baho;

Talaba mazkur Dasturni o'zlashtirmagan, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunmaydi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas, deb topilganda – "2" (qoniqarsiz) baho.

14. Axborot texnologiyalarini qo'llash orqali o'tkaziladigan test sinovlarida har bir talabaga 100 (yuz) ta savoldan iborat test varianti taqdim etiladi.

Har bir test variantida mazkur Dasturga kiritilgan fanlarga doir savol (topshiriq)lar nisbati o'zaro mutanosib taqsimotda bo'lishi lozim.

Talaba bilimi Attestatsiya sinovida to'g'ri topilgan test savollari soniga nisbatan quyidagi taqsimotda baholanadi:

- 86 ta va undan ko'p savollarga to'g'ri javob berilganda – 5 ("a'lo");
- 71 tadan 85 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 4 ("yaxshi");
- 55 tadan 70 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 3 ("qoniqarli");
- 54 ta va undan kam savollarga to'g'ri javob berilganda – 2 ("qoniqarsiz").

Test shaklidagi Attestatsiya sinoviga 3 (uch) soat vaqt beriladi.

Test shaklidagi Attestatsiya sinovi talabalar sig'imiga qo'yiladigan texnik talablarga mos, kompyuterlar bilan jihozlangan o'quv xonalarini (hudud)da o'tkaziladi.

15. Talaba baholash natijalaridan norozi bo'lgan taqdirda Attestatsiya sinovilarini natijalari Komissiya tomonidan e'lon qilingan vaqtidan boshlab 24 (yigirma to'rt) soat davomida apellyasiya berishi mumkin.

Talabaning apellyasiya murojaati universitet rektori buyrug'i asosida tuziladigan Apellyasiya komissiyasi tomonidan 2 (ikki) kun ichida ko'rib chiqiladi va uning natijasi bo'yicha qaror qabul qilinadi.

V. ATTESTATSIYA SINOVI BO'YICHA TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI VA USLUBIY KO'RSATMALAR

16. Dasturni o'zlashtirish bo'yicha foydalanishga tavsya etiladigan adabiyyotlar ro'yxati:

1. New and restructured post-graduate curricula & syllabi Plant protection 93p
2. Dr B L Jalali, Dr H.S Gaurand et. Plant protection. New Delhi April 2009
3. Xamraev A.SH., Nasriddinov K. – O'simliklarni biologik himoya qilish (o'quv qo'llanma). "Xalq merosi" nashriyoti, Toshkent, 2003.
4. S.A.Murodov-Umumiy entomologiya kursi "Mehnat" nashriyoti Toshkent 2003.
5. Kimsanboev X.X. va boshqalar. Umumiy va qishloq xo'jalik entomologiyasi. Kollejlar uchun Toshkent, 2002.

6. Issiqxonha ekinlarini kasalliklardan himoya qilish. (o'quv qo'llanma). Toshkent, 2019
7. Xolmurodov E.A. va boshq. Qishloq xo'jalik fitopatologiyasi. "Yanginashr" 2013. 600 b.
8. Xasanov B.A.,Ochilov R.O., Gulmurodov R.A. -Sabzavot, kartoshka hamda poliz ekinlarining kasalliklari va ularga qarshi kurash. Toshkent. "Voris-Nashriyot". 2009.
9. Xasanov B.A.,Ochilov R.O., Xolmurodov E.A., Gulmurodov R.A. Mevali va yong'oq mevali daraxtlar, sitrus, rezavor mevali butalar hamda tok kasalliklari va ularga qarshi kurash..Toshkent. "OfficePrint". 2010.
10. Takhtajan A. Flowering Plants. 2 nd Edition – Springer, 2009.-751p.
11. Mustafayev S.M.Batanika (anatomiya, morfologiya, sistematika) darslik,- Toshkent:O'zbekiston, 2002,-470b.
12. O'simliklar sistematikasidan Amaliy mashg'ulotlar: o'quv qo'llanma.- Toshkent "O'zbekiston" 2006.-127B.
13. Musaev B.S. "Agrokimyo" T.: «Shark» matbaa-aksiyadorlik kompaniyasi, 2001.
14. Satgorov J. va boshkalar "Agrokimyo". Cho'lpion" T, 2011
15. Raupova N., Kamilov B., Sodiqova G., Kuchkarova N. "Tuproqshunoslikdan amaliy mashgulotlar" uslubiy kullanma. Toshkent, ToshDAU, 2012. 5-32 bet
16. Raupova N., Maxsudov X., Kamilov B., Namozov X. «Tuproqshunoslik», Toshkent, 2013, 5-215 bet darslik
17. Xolikulov Sh., Uzokov P., Boboxujaev I. "Tuproqshunoslik". Darslik. Toshkent 2013 7-535 bet
18. Raimbaeva G.Sh., Raximova G.X. "Tuproqshunoslik va agrokimyo" fanidan laboratoriya mashgulotlari uchun uslubiy kullanma. Toshkent 2019 y.
19. Karimov M., Musaev B., Udaev A., B. Kasimov. Agrokimyo. Darslik. Toshkent 2020 y.
20. Rattan Lal, Manoj K. Shukla - Principles of Soil Physics. 2006. CRC Press, USA.
21. Atabaeva X.N., Xudayqulov J.B. O'simlikshunoslik. "Fan va texnologiya" nashriyoti, Toshkent-2011
22. Atabaeva X.N., Umarova N.S. Rastenievodstvo. Uchebnik. TashGAU, Tashkent-2016. 380 s.
23. Atabaeva X.H., Qodirxo'jaev O. O'simlikshunoslik. Toshkent Yangi asr avlodni, darslik, 2006 (180 bet).
24. Muxammadjonov M. Zokirov Z. «G'o'za agrotexnikasi» o'quv qo'llanma Toshkent 1995. (286 b).
25. Xolmatov X.X .Axmedov U A.Farmakognoziya Darslik Toshkent,1995-yil 370 bet.
26. "Доривор ўсимликларни тайёрлаш, саклаш ва қайта ишлаш технологияси"фани бўйича ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАЖМУА Ташкент – 2019 доценти, б.ф.н. Э.Т.Ахмедов

27. O'. Axmedov,A.Ergashev, A.Abzalov, M.Yulchiyeva,
S.Azimboyev.Dorivor o'simliklarni yetshtrish texnologiyasi.Toshkent.2020-yil
172 bet.
28. Nabiiev .M Shifobaxsh giyoohlар.Toshkent1980 Darslik.
29. U.X. Shoazimova Metrologiya va Standartlash . Toshkent.2019-yil
Darslik.204 bet
30. P.R.Ismatullayev A.N.Maqsdov.A. X. Abdullayev.B.M.Axmedov.A A.
Azimov.Metrologiya standartlash va sertifikatlashtirish.Toshkent 2001-yil.

VI. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

- 18.Dasturda belgilangan qoidalar O'zbekiston Respublikasi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining, shuningdek ta'lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organlari tomonidan qabul qilingan qui da vame'yorlarga zid kelsa, yuqori turuvchi organlarda belgilangan qoida va me'yorlar amal qiladi.
19. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangandan so'ng, yakuniy davlat a ttestatsiyasi boshlanishidan uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi hamda universitetning rasmiy saytiga joylashtiriladi.
20. Fakultet dekanlari tomonidan bitiruvchi kurs talabalariga mazkur Dastur asosida tayyorgarlik ko'rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.